

info #61 Nord-Est

Seria a II-a, nr. 6/2019

Buletin informativ al Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

Gala Descoperă Nord-Est

Sala Voievozilor a Palatului Culturii din Iași, a găzduit, în data de 12 decembrie 2019, **Gala Descoperă Nord-Est**, eveniment organizat de **Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est**, prin **Centrul Europe Direct Nord-Est**, din cadrul **Centrului Regional de Studii Nord-Est** în parteneriat cu **S.C. Cotnari S.A.**, **Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași** și **Asociația Culturală Euro-Est Alternativ**. Evenimentul, ajuns la cea de-a patra ediție, este dedicat dezvoltării Regiunii de Nord-Est a României ca destinație turistică de excelență, prin consolidarea colaborării diferitelor paliere de factori interesați, din sfera publică și privată.

(continuare în pagina 2)

În deschiderea evenimentului, au adresat cuvinte de bun-venit domnul Vasile Asandei, Director General ADR Nord-Est, domnul Mihai Chirică, Primarul Municipiului Iași, domnul Constantin Butnariu, reprezentant al SC Cotnari SA și doamna Roxana Pintilescu, Director Centrul Regional de Studii Nord-Est. Moderatorii evenimentului au fost dna Irina Păcurariu, realizator și producător TVR și dl Lect. univ. dr. Mihai Bulai, Prodecan Facultatea de Geografie și Geologie, U.A.I.C. Iași.

Conferința „Patrimoniul Cultural Regional, oportunitate pentru dezvoltarea economică durabilă”, dedicată autorităților și specialiștilor în turism din domeniul privat, a asigurat cadrul schimbului de experiență între specialiști în domeniul turismului și patrimoniului cultural, prin prezentarea unor modele de bună practică din România, Italia și Republica Moldova, precum și identificarea în parteneriat a unei perspective viabile pentru dezvoltarea și promovarea destinațiilor din Regiunea Nord-Est în cadrul unui proiect comun, integrat – denumit „Descoperă Nord-Est”.

Conferința face parte din proiectul „SHARE – Sustainable approach to cultural Heritage for the urban Areas Requalification in Europe”, finanțat prin Programul INTERREG EUROPE, prin care s-a elaborat **Planul Regional de Acțiune pentru Promovarea și Protejarea Patrimoniului Cultural în Regiunea Nord-Est**. Planul conține peste 60 de noi inițiative în domeniul patrimoniului cultural, ce vor fi implementate de către municipiile reședință de județ, implicate în proiect, bazate pe studii de caz, modele de bună practică, un sondaj de opinie aplicat la nivel regional pe mai mult de 1500 de turiști, rezidenți și firme relevante, precum și un studiu de benchmarking privind politicile și instrumentele existente în domeniu.

În partea a doua a manifestării, a avut loc **„Gala turismului Descoperă Nord-Est - inovarea în proiectele de patrimoniu cultural”**. Această secțiune a constat într-o conferință denumită „Descoperă Nord-Est – următoarea ta destinație de vacanță”, în cadrul căreia s-a prezentat o parte importantă a ofertei turistice a autorităților și asociațiilor din Regiunea Nord-Est. Din panelul acestei secțiuni, au făcut parte: dl Lect. univ. dr. Mihai Bulai, Prodecan Facultatea de Geografie și Geologie, U.A.I.C. Iași, dra Viorela Chiperi, Manager Asociația Ținutul Zimbrului, dl Daniel Gavrioloia, Președinte al Asociației Valea Ozanei, dna Mădălina Armeanu, reprezentant Asociația MONTPESA, dna Mona-Magdalena Țigănuș, Director executiv Direcția Dezvoltare Turistică și Guvernanta Corporativă, Consiliul Județean Neamț, dl Gheorghe Niță, Vicepreședinte Consiliul Județean Suceava, dl Petrică Ariciuc, Președinte Asociația Țara Dornelor, dl Eugen Țurcanu, Director Direcția Servicii Publice, Sport și Agreement Botoșani.

În cadrul evenimentului, s-au constituit trei grupuri de lucru, având fiecare câte o temă de cercetare ce urmează a fi dezvoltate în cursul anului 2020. Temele de lucru au fost propuse sub forma unor produse turistice integrate pentru

Regiunea Nord-Est a României: turismul activ și de wellness, ruta Cucuteniană – rute culturale tematice; rolul turismului sustenabil în dezvoltarea comunităților.

Din dorința de a oferi recunoașterea cuvenită actorilor regionali care, prin activitatea desfășurată, își aduc aportul la dezvoltarea turistică a nord-estului României, evenimentul a prilejuit **gala de premiere** a autorităților, organizațiilor și companiilor care promovează turismul și care au derulat proiecte de succes în anul 2019. Au fost acordate 16 trofee atât autorităților care au contribuit în mod semnificativ la dezvoltarea turismului, cât și actorilor privați cu contribuții notabile la noi direcții de promovare regională, astfel: Primăria Municipiului Iași, Consiliul Județean Suceava, Consiliul Județean Neamț, Aeroportul Internațional Iași, Aeroportul Internațional „Ștefan cel Mare” Suceava, Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău – un proiect al Consiliului Județean Bacău, WISE Travel, TVR Iași pentru emisiunea „Descriptio Moldavie”; Asociația de Promovare a Văii Șomuzului, Asociația pentru Promovarea Turismului Bucovina, Asociația Ținutul Zimbrului, Asociația Valea Ozanei, Asociația MONTPESA; Asociația Țara Dornelor, Parcul Regional de Agreement Turistic și Sportiv CORNIȘA Botoșani, Revista Turism Life.

La loc de cinste în cadrul Galei, s-a aflat **expoziția de gastronomie moldovenească**, ca element de patrimoniu cultural extrem de important pentru turism. Expoziția s-a axat pe bucătăria tradițională pe de o parte, și pe gastronomia profesionistă și a cuprins:

→ un moment în stil tradițional, organizat de producătorii locali și gospodarii **Asociației de Promovare a Văii Șomuzului, de SC RAITAR SRL Suceava, Asociația Valea Ozanei, Pensiunea Agroturistică La Moșie Nemțșor, Neamț și SC „Nea Ion Măcelaru” Târgu Neamț.**

→ o expoziție a bucătarilor profesioniști care au inclus meniul tradițional moldovenesc în restaurantele în care activează. Expoziția a fost **coordonată de dna dr. Iulia Drăguț, Președinta Asociației Culturale Euro-Est Alternativ.**

În încheierea acestei ediții, a avut loc **un spectacol** cu momente artistice reprezentative, ilustrând tradiții, obiceiuri și valori autentice naționale. Spectacolul a fost oferit de **Ansamblul „Florică de la Munte” al Centrului pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț și de Ansamblul Străjerii din Dolhești, al Primăriei Dolhești Mici, Suceava.**

Evenimentul face parte din inițiativa Descoperă Nord-Est, care vizează dezvoltarea turismului din Regiunea Nord-Est prin punerea în valoare a patrimoniului cultural și conștientizarea operatorilor din turism privind potențialul deosebit al acestuia.

ALEXANDRA ALBU
Șef Birou Proiecte și Parteneriate
 Centrul Regional de Studii Nord-Est

Revitalizarea spațiului public în Municipiul Suceava

Pentru a sprijini dezvoltarea urbană durabilă, Axa prioritară 4 a Programului Operațional Regional 2014-2020 finanțează realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului

În acest context, în data de 11 decembrie 2019, a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul „REVITALIZARE SPAȚIU PUBLIC URBAN DIN MUNICIPIUL SUCEAVA”, cu o valoare nerambursabilă de 13.706.402,64 lei.

Obiectivul General al proiectului îl constituie reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate și neutilizate din Municipiul Suceava.

Prin implementarea proiectului, UAT Municipiul Suceava va contribui la îndeplinirea, atât a Priorității de Investiții 4.2 a POR 2014 – 2020, respectiv realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului, cât și a obiectivului specific al apelului, respectiv Reconversia și Refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacanțe sau neutilizate din municipiile reședința de județ, prin amenajarea unor noi spații verzi pe terenuri neproductive și creșterea suprafeței verzi pe cap de locuitor.

De rezultatul acestei investiții vor beneficia:

- creșterea indicatorului de spațiu verde real pe cap de locuitor;
- reducerea nivelului de poluare, prin amenajarea de spații verzi, care contribuie la epurarea chimică a atmosferei și purificarea aerului;
- crearea unui spațiu de agrement, recreere și petrecere a timpului liber, care să fie utilizat tot timpul anului;
- creșterea incluziunii sociale, prin crearea de oportunități pentru că persoanele de toate vârstele să interacționeze atât prin contact social informal, cât și prin participarea la evenimentele comunității. Spațiile verzi bine întreținute joacă un rol semnificativ în promovarea sănătății populației urbane. De asemenea, aceste spații răspund nevoilor umane de recreere și petrecere a timpului liber. Spațiile verzi urbane au o deosebită importanță și din punct de vedere estetic, deoarece atenuează impresia de rigiditate și ariditate a oricărui mediu construit.

✓ UAT Municipiul Suceava

Prin implementarea prezentului proiect, Municipiul Suceava va beneficia de o nouă infrastructură de spațiu verde destinată populației, aliniată la standardele europene cu facilități de sport și relaxare. În ceea ce privește implicarea UAT-ului, întrucât acesta este solicitantul finanțării, gradul de implicare în conceperea, dezvoltarea și implementarea proiectului va fi maximal.

✓ Populația Municipiului Suceava

Proiectul, prin lucrările de intervenție vizate va conduce la crearea de zone de spațiu verde/public cu mixt de funcțiuni, element ce va genera:

- creșterea și diversificarea ofertelor de agrement, recreere și petrecere a timpului în aer liber pentru comunitate;
- creșterea numărului de locuri de joacă la nivelul orașului, dar mai ales diversificarea activităților ce pot fi prestate la locurile de joacă prin crearea de zone de joacă compuse din elemente naturale sau integrate cadrului natural;

LUMINIȚA RUSU
Expert Birou Regional de Informare

Ambulatoriul integrat din cadrul Spitalului de Boli Cronice Siret va fi extins și va beneficia de dotări de aproximativ 2,46 de milioane de euro

Ambulatoriul integrat din cadrul Spitalului de Boli Cronice Siret va fi extins și va beneficia de dotări de aproximativ 2,46 de milioane de euro, după ce primarul orașului, Adrian Popoiu și directorul ADR Nord Est, Vasile Asandei, au semnat, în data de 11.12.2019, contractul de finanțare prin REGIO pentru această investiție.

Valoarea totală a proiectului este de 11.700.893 lei. Implementarea proiectului se va realiza între anii 2019 – 2022.

Potrivit primarului Adrian Popoiu, obiectivul general al proiectului îl reprezintă extinderea funcțională a ambulatoriului integrat prin construirea unei clădiri noi și dotarea acesteia în vederea creșterii accesibilității la servicii de îngrijire medicală a populației situate în aria de deservire a Spitalului de Boli Cronice Siret, în special a persoanelor sărace și a celor cu acces redus la servicii de sănătate.

În cadrul clădirii nou construite se va înființa un laborator de imagistică ce va fi dotat cu computer tomograf și cu osteodensitometru, ceea ce va ajuta la investigarea persoanelor bolnave în Siret, fără a mai fi necesară deplasarea spre spitalele din Rădăuți sau Suceava.

„În vederea lărgirii paletei de afecțiuni ce vor putea fi tratate, prezentul proiect propune extinderea funcțională a ambulatoriului integrat din cadrul Spitalului de Boli Cronice Siret, cu următoarele cabinete: neurologie, cardiologie, acupunctură. De asemenea, în domeniul BFT se propune crearea de noi săli de tratament în următoarele domenii: băi galvanice, împachetări parafină și nămol, combine terapeutice, laser, magnetoterapie, unde scurte, kinetoterapie, recuperare neuromotorie computerizată.

În același timp va fi înființată o sală de hidroterapie, serviciu nou, cuprinzând un bazin cu apă sărată, jacuzzi și saună”, a spus Popoiu.

Totodată, în cadrul ambulatoriului de recuperare fizică și balneologie va fi înființată și dotată o sală de tratament pentru recuperare neuromotorie computerizată, destinată pacienților cu dizabilități locomotorii, totale sau parțiale, bazat pe reproducerea mișcărilor mersului prin utilizarea sistemului de scripeți și orteze robotizate pentru efectuarea exercițiilor ghidate în funcție de programe de antrenament stabilite de către terapeut.

LUMINIȚA RUSU
Expert Birou Regional de Informare

Creșa Precista din Piatra Neamț va fi modernizată prin REGIO

Contractul de finanțare pentru proiectul „REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA CREȘEI PRECISTA” din Municipiul Piatra Neamț, a fost semnat în data de 11 decembrie 2019. Proiectul are o valoare nerambursabilă de 2 milioane lei și este finanțat prin *Programul Operațional Regional 2014–2020 (Regio)*, prin Prioritatea de investiții - 4.4 - Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare.

Prin implementarea proiectului „Reabilitarea, modernizarea și dotarea Creșei Precista”, se va asigura îmbunătățirea stării bazei tehnico-materiale a unității de învățământ antepreșcolar și crearea unui cadru educațional modern, care facilitează un proces educațional calitativ și, prin urmare, un context optim pentru atragerea și menținerea în sistemul educațional pe o perioadă cât mai îndelungată a populației de vârstă școlară.

Modul în care obiectivul general al proiectului contribuie la atingerea obiectivului specific 4.4 al Axei Prioritare 4 este evidențiat de impactul estimat al proiectului:

- facilitarea accesului copiilor din Municipiul Piatra Neamț la un proces educațional calitativ și modern, având în vedere că proiectul prevede crearea condițiilor tehnico-materiale optime pentru studiu la nivelul Creșei Precista;
- sporirea accesului la învățământul preșcolar, ca urmare a corelării capacității instituționale a unității (dezvoltare și reabilitare infrastructură educațională antepreșcolară, echiparea cu dotări și echipamente didactice și de ordin administrativ) cu nevoile individuale ale copiilor și părinților și cerințele actuale în domeniul educației;
- diminuarea costurilor sociale, ca urmare a asigurării unei infrastructuri și logistici educaționale antepreșcolare, care să stimuleze și să faciliteze accesul copiilor spre treptele superioare ale învățământului obligatoriu, cu implicații indirecte în sensul diminuării fenomenului de părăsire timpurie a școlii și creșterii nivelului de educație a populației locale.

Proiectul vizează următoarele obiective specifice:

1. Modernizarea infrastructurii educaționale preșcolare pentru Creșa Precista. Obiectivul se va materializa prin următoarele acțiuni:

- modernizarea finisajelor și a instalațiilor, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute în proiectul inițial;
- construcția unui corp nou (Anexă Centrală Termică), amplasat în vecinătatea construcției existente;
- amenajări exterioare.

2. Îmbunătățirea bazei materiale aferente Creșei Precista. Obiectivul se va concretiza prin achiziționarea de obiecte de inventar și/sau mijloace fixe necesare funcționării infrastructurii educaționale, cât și dotarea cu echipamente specifice activităților desfășurate în cadrul creșelor: pătuțuri, vestiare, scaune, etc.

3. Creșterea eficienței energetice aferente clădirii Creșei Precista, obiectiv realizat prin:

- lucrări de anvelopare termică;
- modernizarea instalațiilor;
- achiziționarea unor echipamente eficiente energetice;
- introducerea unui sistem de energie din sursă regenerabilă - pompe de căldură sol-apă reversibile.

Prin specificul activităților propuse, acest proiect este orientat spre crearea condițiilor unui act educațional calitativ și eficient în cadrul învățământului preuniversitar din Municipiul Piatra Neamț. De rezultatul acestor investiții vor beneficia 68 de copii preșcolari, precum și personalul didactic și nedidactic care lucrează în cadrul Creșei Precista, din Municipiul Piatra Neamț.

LUMINIȚA RUSU
Expert Birou Regional de Informare

Servicii integrate pentru dezvoltare regională

Stimulăm valorificarea potențialului regional

ADR2

Agenția pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T
profesionalism · inovare · evoluție

MANAGEMENT PROGRAME DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

Implementăm în regiunea Nord – Est programe cu sprijin financiar european și național pentru dezvoltarea socio-economică a comunităților locale, care contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor regiunii.

Gestionăm Programul Operațional Regional – Regio și oferim servicii suport beneficiarilor Regio pentru transformarea ideilor de proiect în investiții de succes.

Oferim sprijin în accesarea fondurilor prin: informare > evaluare > selecție > contractare > monitorizarea proiectelor.

PLANIFICARE ȘI PROGRAMARE REGIONALĂ

Elaborăm Planul de Dezvoltare Regională și setăm strategii pentru dezvoltarea regiunii Nord-Est. Analizăm situația curentă, evaluăm oportunitățile și proiectăm planurile de acțiune tematice, menite să sprijine valorificarea potențialului de dezvoltare al regiunii.

Oferim sprijin în elaborarea documentelor strategice de DEZVOLTARE URBANĂ

> Acordăm sprijin muncipiilor reședință de județ din Regiunea Nord-Est pentru elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană.

> Oferim suport în implementarea dezvoltării urbane materializate în cele mai necesare și de impact proiecte de dezvoltare.

PARTENERIATE STRATEGICE ȘI COOPERARE EXTERNĂ

Facilităm și dezvoltăm parteneriate regionale, naționale, internaționale și inițiative pilot inter-regionale. Suntem membri în asociații și rețele internaționale și participăm la consultări cu impact la nivel european în dezvoltare durabilă și inovare.

Promovăm concepte noi, precum: clustere, eficiență energetică, economie circulară, tranziție energetică, adaptare climatică, oferind sprijin în formarea de noi competențe colaboratorilor noștri.

> 77 proiecte implementate (sau în curs de implementare)

> 9 mil. € atrași

> 300 stakeholderi implicați

VIZIUNE

Credem într-un viitor în care Regiunea Nord-Est a României va fi unul din locurile preferate din Europa în care oricine și-ar dori să trăiască, să învețe, să muncească sau să investească.

MISIUNE

ADR este un generator de dezvoltare economico-socială a Regiunii Nord-Est. Elaborăm și promovăm strategii, atragem și valorificăm resurse, identificăm și implementăm programe de finanțare și oferim servicii pentru stimularea creșterii economice durabile, a parteneriatelor și a spiritului antreprenorial.

SPECIALIZARE INTELIGENTĂ

Oferim servicii de asistență și consiliere promotorilor de proiecte inovative pentru identificarea celor mai potriviți parteneri și atragerea resurselor necesare implementării.

Prin RIS3 Nord-Est coordonăm valorificarea avantajelor competitive și a competențelor de cercetare și inovare în domeniile: agro-alimentar, textile & noi materiale avansate, biotehnologii, mediu & energie, tehnologia informațiilor și comunicațiilor (IT&C), turism pentru stil de viață sănătos.

Prin **MANAGEMENTUL INOVĂRII ȘI INTERNAȚIONALIZAREA AFACERILOR** evaluăm și dezvoltăm capacitatea de inovare a companiilor cu potențial din regiune și oferim suport în identificarea partenerilor internaționali potriviți pentru cooperare comercială sau tehnologică.

Sprajinim IMM-urile să inoveze și să crească internațional, prin apartenența la Rețeaua Enterprise Europe Network.

DEZVOLTAREA ECOSISTEMULUI ANTREPRENORIAL REGIONAL

Dezvoltăm ecosistemul antreprenorial din Regiunea Nord-Est prin consiliere în crearea și dezvoltarea de startup-uri și programe de educație antreprenorială. Facem asta prin **Rubik Hub**, o structură suport ce conectează, inspiră, educă și sprijină comunitățile de fondatori de startup-uri, mentori și investitori.

Facem demersuri permanente pentru **atragera investiții private**.

Invest North East promovează oportunitățile investiționale din Regiunea Nord-Est către investitorii străini și atrage investiții străine directe care pot contribui la dezvoltarea sustenabilă a economiei regionale.

FORMARE PROFESIONALĂ

Furnizăm cursuri certificate ANC, dezvoltate în urma implementării unor proiecte de cooperare externă și instruirii specializate în domeniul dezvoltării regionale pentru persoanele cu studii superioare.

Oferim servicii de **INFORMARE EUROPEANĂ** cetățenilor din regiune cu privire la instituțiile, legislația, politicile, programele și oportunitățile de finanțare ale Uniunii Europene, prin intermediul Centrului Europe Direct Nord-Est, care asigură transparența și vizibilitatea acțiunilor UE în Regiunea Nord-Est.

Noi pași pentru tranziția către economia circulară, prin proiectul REPLACE

Economia circulară este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil. În acest fel, ciclul de viață al produselor fiind extins.

În practică, aceasta implică reducerea la minimum a deșeurilor. Când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, materialele din care este făcut sunt păstrate în cadrul economiei de câte ori este posibil. Acestea pot fi folosite din nou și din nou, creând astfel o valoare suplimentară.

Economia circulară se abate de la modelul economic clasic, liniar, care se bazează pe un model de extragere-producere-consumă-aruncă. Acest model se bazează pe cantități mari de materiale și energie ieftine, ușor accesibile. De asemenea, o caracteristică importantă a acestui model este programarea uzurii - conceperea unui produs pentru a avea o durată limitată de viață pentru a încuraja consumatorii să cumpere unul nou.

Măsuri precum prevenirea deșeurilor, proiectarea ecologică și reutilizarea ar putea economisi în companiile din Uniunea Europeană, 600 de miliarde de euro - echivalentul a 8% din cifra de afaceri anuală - reducând totodată emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 2-4%.

Trecerea la o economie mai circulară ar putea aduce beneficii cum ar fi reducerea presiunii asupra mediului, îmbunătățirea securității aprovizionării cu materii prime, creșterea competitivității, stimularea inovării, stimularea creșterii economice, crearea de locuri de muncă (580.000 de locuri de muncă numai în UE). De asemenea, consumatorii vor beneficia de produse mai durabile și inovatoare, care vor spori calitatea vieții și îi vor ajuta să economisească bani pe termen lung.

În sfera acestor preocupări, se înscrie și Proiectul REPLACE, finanțat în cadrul Programului de Cooperare Interregională Interreg Europe, în cadrul Obiectivului Specific 4.2 – Îmbunătățirea politicilor privind eficiența resurselor.

REPLACE abordează o problemă de actualitate: lipsa unei strategii eficiente și partajate pentru economia circulară la nivel regional. La începutul actualei perioade de programare, 2014-2020, acest subiect nu a fost luat în

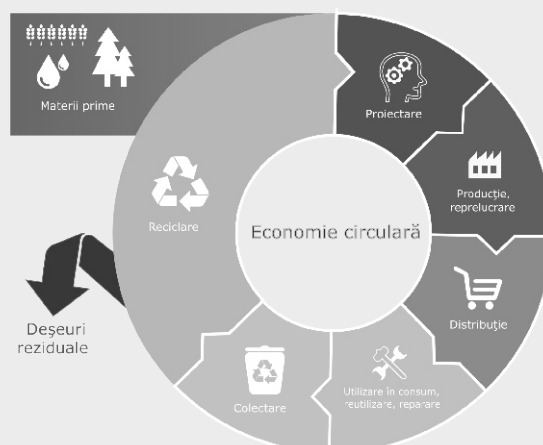
considerare, dar în decembrie 2015, a devenit una dintre cele mai importante priorități. Acum, regiunile trebuie să-și realizeze strategii proprii în acest domeniu, prin inserarea unor instrumente de politică specifice în programele lor operaționale.

REPLACE urmărește îmbunătățirea gestionării, implementării și monitorizării instrumentelor de politică regională, care vizează facilitarea tranziției către economia circulară, stimulând în același timp dezvoltarea durabilă: principalul obiectiv operativ se referă la dezvoltarea și aplicarea politicilor și acțiunilor axate pe identificarea, valorificarea, evaluarea și finanțarea lanțurilor valorice circulare, rezultând în noi proiecte locale și interregionale. **REPLACE** va dezvolta un cadru reproductibil pentru indicele de referință regional privind nivelul de excelență în circularitate.

REPLACE dorește să îndeplinească o utilizare sinergică a finanțării pentru economia circulară, conectată la RIS3, pentru a consolida inovarea și competitivitatea, precum și performanțele economice și de ocupare a forței de muncă, crescând în același timp eficiența instrumentelor de politică. Consorțiul de proiect vizează realizarea unor rezultate notabile orientate spre impact în mai multe domenii: transformarea proceselor de producție, protecția mediului, reducerea deșeurilor și reutilizarea, extinderea ciclului de viață al produselor. Partenerii percep efectele pozitive pentru economie, mediu, muncă și societate pe care modelul circular le poate îndeplini pe teritoriul lor. Între timp, acestea afirmă complexitatea problemei, deoarece economia circulară cuprinde comportamentele consumatorilor, toate sectoarele economice, fiecare activitate productivă și modul în care se produc deșeurile. Conștientizarea atât a scalei, cât și a complexitatea tranziției a adus recunoașterea importanței colaborării interregionale, pornind de la domeniul de politică.

Este evident că Regiunile trebuie să își unească eforturile, nu numai în ceea ce privește cunoștințele și schimbul de bune practici, ci și în finanțarea efectivă a unor abordări circulare de mare amploare economică benefice atât pentru interesele lor reciproce, cât și pentru obiectivele europene.

ADRIAN ANDREI
Expert Birou Cooperare Externă

Set de instrumente pentru achiziții verzi, dedicate APL-urilor

Comportamentul economic și de consum al oamenilor este determinant pentru protejarea naturii. În acest sens, produsele și serviciile verzi reprezintă un factor cheie în ameliorarea stării mediului înconjurător și al sănătății oamenilor. Comisia Europeană recunoaște rolul esențial al achizițiilor publice ca motor pentru a susține achizițiile de produse și servicii verzi, în sensul în care statele își pot asuma criteriile pentru achiziții verzi în vederea stimulării pieței produselor verzi și în vedere atingerii țintelor de protecția mediului stabilite în Strategia 2020.

În acest trend se înscrie și **Proiectul GPP-STREAM, derulat de ADR Nord-Est sub cupola Interreg Europe**. Proiectul se adresează autorităților publice din 5 țări partenere, care cooperează între ele cu obiectivul comun de a promova eco-inovarea, eficiența resurselor și creșterea ecologică prin implementarea achizițiilor publice ecologice. Proiectul este coordonat de Regiunea Friuli Venezia Giulia și este implementat în parteneriat cu instituții din Bulgaria, Franța, Italia, România și Spania, care au o expertiză complementară în domeniul mediului și achizițiilor publice verzi.

Un rezultat major al proiectului este elaborarea unui set de instrumente pentru conformarea cu achizițiile publice verzi pentru beneficiarii fondurilor UE. Setul de instrumente va prezenta cadrul legal relevant pentru implementarea achizițiilor publice verzi și va evidenția manualul privind *cumpărarea verde/ecologică*, împreună cu broșura „Achizițiile publice pentru economie circulară”, ca referințe utile pentru factorii de decizie politică și companiile care desfășoară achiziții ecologice. De asemenea, va include un set de studii de caz care relevă impactul achizițiilor publice verzi în finanțarea UE și va include o listă de verificare factorilor de evaluare din domeniul achizițiilor publice verzi.

Criteriile privind *achizițiile publice verzi* sunt elaborate pentru a facilita includerea cerințelor ecologice în documentele de licitație publică. În timp ce criteriile europene adoptate pentru achizițiile publice verzi vizează atingerea unui echilibru între performanța de mediu, considerațiile privind costul, disponibilitatea pieței și ușurința verificării, autoritățile de achiziții, pe de altă parte, pot alege în funcție de nevoile și nivelul de ambiție ale acestora, să includă toate sau numai anumite cerințe în documentele de licitație ale acestora.

Ghidul privind setul de instrumente pentru achizițiile publice verzi va trece etapizat prin procesul de achiziții, incluzând toate etapele de planificare, evidențiind zonele în care se fac de obicei greșeli și modalitatea prin care pot fi evitate.

Pentru a verifica conformitatea achizițiilor publice verzi, setul de instrumente recomandă aplicarea a 5 liste de

verificare în fiecare etapă a procesului de achiziții: planificare, selecție, atribuire, implementare și evitarea conflictului de interese.

Achizițiile (publice) verzi pot să influențeze pozitiv piața, dau un bun exemplu în sensul economisirii, stimulării afacerilor sustenabile, abordării unui comportament moral și ecologic. Prin promovarea achizițiilor verzi, autoritățile publice pot oferi industriei stimulente reale pentru dezvoltarea de tehnologii și inovații ecologice. În unele sectoare de produse și servicii impactul poate fi enorm, pentru că achizitorii publici comandă produse de pe un mare segment care include: domeniul tehnologiei informației, clădirilor eficiente energetic, transportului public și hranei.

Procesul achizițiilor publice ecologice reprezintă un pilon important al dezvoltării durabile, care conduce la o tranziție sustenabilă spre un model economic cât mai viabil pentru dezvoltarea viitoare a societății umane.

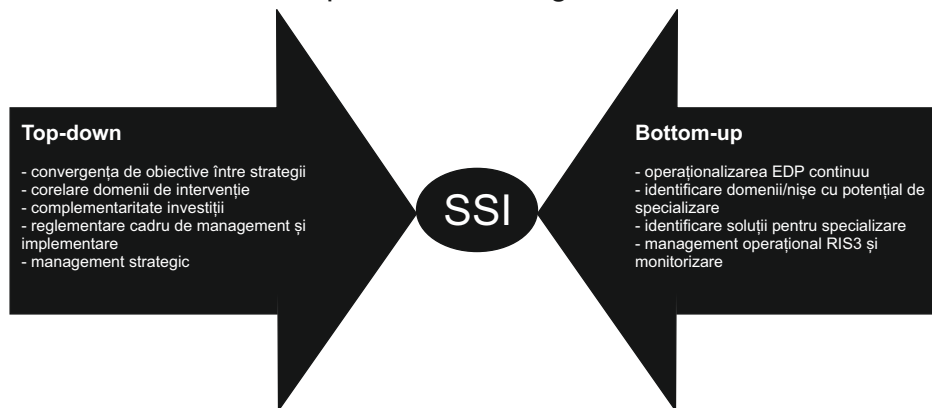
GEORGIANA NEDELEA
Expert Birou Cooperare Externă

Viziune asupra cadrului specializării Inteligente în Nord-Est

În 2030, jumătate din creșterea economică a României se va baza pe inovare și specializare inteligentă și va atinge în domeniile smart un nivel de competitivitate comparativ cu media UE27.

Strategia de Specializare Inteligentă a României (SSI) este o strategie multisectorială, care se corelează în principal cu Strategia Națională pentru Cercetare Dezvoltare și Inovare și cu

Abordarea specializării inteligente în România

În managementul ecosistemului regional de inovare sunt implicate entități care pot susține coordonarea coerentă și efektivă a activităților ce trebuie desfășurate, asigurând un proces interactiv cu reprezentanți în cvadruplu helix, în care leadership-ul ierarhic dă prioritate leadership-ului colaborativ.

Sistemul de guvernare și management al SSI se construiește pe trei nivele:

1. Grupuri de coordonare, responsabile pentru deciziile strategice, integrarea activităților, a monitorizării și evaluării S3. Aceste structuri sunt bazate pe reprezentativitate și sunt activate la nivel central (Comitetul de Coordonare pentru Specializare Inteligentă) și regional (Consortiul Regional de Inovare).

2. Echipe de management operațional, care gestionează activitățile și asigură implementarea efektivă a S3. Aceste echipe sunt dezvoltate la nivel național, în cadrul „Ministerului Cercetării” iar la nivel regional în cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională.

3. Mediile inovative, care susțin prin input-ul și descoperirile lor antreprenoriale consensul asupra politicii de inovare, asigurând și implementarea unor programe/proiecte specifice de finanțare. Mediile inovative sunt acele rețele, clustere, grupări tematice, în care are loc interacțiunea dintre reprezentanții cvadruplului helix la nivelul unei arii prioritare S3 sau crossectorial.

Pe data de 12 decembrie 2019, la Iași, în cadrul conferinței „Specializarea Inteligentă în Regiunea Nord-Est - oportunități și provocări” am reiterat discuțiile cu mediul academic și cel privat despre îmbunătățirea acestui proces în Regiune. Peste 70 de participanți s-au implicat

activ în dezbateri și ateliere de lucru despre oportunitățile de finanțare și asistență tehnică și au propus soluții pertinente pentru a îmbunătăți dialogul și participarea în acest proces a cât mai multe companii inovatoare, clustere, primării și organizații neguvernamentale. Am beneficiat și de participarea experților din Banca Mondială, care ne sunt alături datorită Comisiei Europene, DG Regio prin Programul de sprijin acordat regiunilor mai puțin dezvoltate.

În perspectiva consolidării ecosistemului nostru de inovare regional, a configurării viitorului Program Operațional Regional, universitățile și industria, ca părți interesate esențiale, sunt încurajate să promoveze o colaborare mai consistentă cu ADR Nord-Est – care va avea rolul de coordonator al procesului de specializare inteligentă.

GABRIELA MACOVEIU
Coordonator RIS3 Nord-Est

Rubik Hub la Tech Crunch Disrupt Berlin

În perioada 11-12 decembrie 2019 a avut loc, la Berlin, TechCrunch Disrupt, una dintre cele mai mari conferințe din Europa dedicată startup-urilor.

Rubik Hub, How to Web, Techcelerator, Activize, Cluj Startups și Impact Hub și-au unit forțele pentru cea mai mare prezență românească de până acum la TechCrunch Disrupt Berlin. Practic au reușit să susțină prezența la eveniment a 17 dintre cele mai promițătoare startup-uri românești, care pe parcursul evenimentului și-au expus produsele sau serviciile la Pavilionul Românesc. Acestea sunt: Floc, Maonia, Ivory, Underline, XVision, Pamble by Wolfpack Digital, Beez, Jobful, Neurolabs, Soleadify, OncoChain, Cyscale, Sypher, Evas, NetBears, Transfer, eNevoie.

Au expus sute de startup-uri din Europe, însă doar 14 dintre acestea au intrat și în competiția Startup Battlefield, unde premiul cel mare a fost de 50.000 de euro. Toți participanții, însă, au putut lua parte la workshop-uri și sesiuni de networking cu investitori și alți fondatori. Iar 50 dintre startup-uri dintre cele care au expus la Startup Alley au fost selectate aleatoriu pentru a ține un flash-pitch de 60 de secunde pe scena Showcase Stage.

În timpul evenimentului am reușit să stăm de vorbă cu câțiva dintre membrii delegației românești. Iată ce ne-au spus:

Cristina Toncu // Co-founder și Director Techcelerator
Cu ce obiective ați venit la TechCrunch?

Am dorit să urmăresc organizarea secțiunii Startup Battlefield și calitatea startup-urilor care au urcat pe scenă. Am urmărit organizarea evenimentului în general, modul în care s-au prezentat startup-urile participante, discursurile invitaților, componența de networking și schimbul de experiență cu alte acceleratoare din regiune.

Ioana Cerescu // Șef Birou Rubik Hub

La ce v-ați dat seama că vă ajută faptul că ați participat?

Consider că inițiativa de a participa la o conferință internațională ca și comunitate de startup din România ne-

a ajutat pe toți foarte mult și reprezintă un pas important pentru ecosistem. Pavilionul ne-a oferit: vizibilitate, unitate și conexiuni.

Victor Motogna & Mircea Vadan // Cluj Startups

Ce ați aflat în plus despre problema pe care o rezolvați, industria pe care o deserviți sau chiar produsul vostru?

Am observat că startup-urile și ideile din România pot lucra foarte bine împreună și sunt interesate să cunoască mai mult despre ecosistemul din care fac parte.

Roxana Margan // Co-founder OncoChain și câștigătoarea premiului I la Startup Spinner Makeathon 2019

De ce ar trebui să vină și alte startups în același context de grup la genul ăsta de conferință?

Este o oportunitate excelentă de expunere, de interacțiune cu alte startupuri, cu posibili investitori sau cu alți stakeholderi importanți!

Elisabeta Căpățână // Co-founder Maonia și câștigătoarea premiului I la Startup Spinner Makeathon 2018

Ce ați aflat în plus despre problema pe care o rezolvați, industria pe care o deserviți sau chiar produsul vostru?

Cele mai importante aspecte:

- acces la date de trafic prin TomTom API - ceea ce ne rezolvă una din cele mai mari nevoi/foarte posibil parteneriat;
- posibilități de finanțare guvernamentală;
- am aflat de alte produse colaterale, cel puțin 3;
- interes mare pentru produsele din Europa de Est, inclusiv finanțare.

SMARANDA BĂLUT
Expert Birou Rubik Hub

TeRRItoria

TeRRItoria - cercetare și inovare în sprijinul comunităților din zona montană

Proiectul Orizont 2020 „TeRRItoria - Cercetare și inovare responsabilă la nivel teritorial prin implicarea actorilor locali din Cercetare & Inovare” urmărește conectarea cercetării și inovării la strategiile de specializare inteligentă a regiunilor, pornind de la premisa că o creștere a responsabilității în sistemele care generează cunoaștere va atrage după sine și o creștere a competitivității teritoriilor europene.

În Regiunea Nord-Est, proiectul se adresează comunităților din zona montană (Țara Dornelor și teritoriul GAL Ceahlău), abordând problematica sectorului agroalimentar – unul dintre sectoarele prioritare ale Strategiei pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă RIS3 NORD-EST. O atenție specială va fi acordată tematicii produsului montan și activităților economice conexe, ca modalitate de contracarare a dezavantajelor sociale și economice din regiunea țintă. Se urmărește creșterea gradului de implicare a comunităților locale în deciziile cu privire la investițiile pentru inovare în zonele în care locuiesc.

Pe parcursul anului 2019, s-au pus bazele parteneriatului pentru dezvoltarea proiectului în teritoriul țintă din Regiunea Nord-Est, fiind identificați actorii teritoriali/regionali relevanți pentru implementare. De asemenea, a fost mapat ecosistemul local și regional specific experimentului care va fi dezvoltat în 2020, în microregiunile țintă. Acest experiment va fi coordonat de ADR Nord-Est în colaborare cu o serie de actori locali relevanți, printre care Centrul de Economie Montană al Academiei Române – CE-MONT (cercetare), Agenția Națională a Zonei Montane (politici publice), Asociația Romontana (societate civilă), antreprenori și asociații de producători (mediul privat), la care se vor adăuga universitățile și alte entități de cercetare din regiunea Nord-Est.

AGATHA FILIMON
Expert Birou Gestionare RIS3

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL NORD-EST
Călătoria continuă!

Investim în viitorul tău!

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020

Titlul proiectului: Sprijin financiar acordat ADR Nord-Est pentru implementarea POR 2014-2020 în Regiunea Nord-Est în perioada 2018-2019

Editorul materialului: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
Data publicării: Decembrie 2019

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Material distribuit gratuit.

Colectivul de redacție

info
Nord-Est

Gabriela Macoveiu	Georgiana Nedelea
Alexandra Albu	Smaranda Băluț
Luminița Rusu	Agatha Filimon
Adrian Andrei	

ADR2
Agenția pentru Dezvoltare Regională
NORD - EST
profesionalism · inovare · evoluție

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
Str. Lt. Drăghescu, nr. 9, cod 610125
Piatra-Neamț, județul Neamț
Telefon: 0233 218071; Fax: 0233 218072
adnrdest@adnrdest.ro; www.adnrdest.ro